

İstanbul'un en eski su sistemi bulundu

Küçükçekmece'de arkeoloji çalışmaları sonunda İstanbul'un en eski su sistemi bulundu. 2007 yılında yüzey araştırmalarıyla başlanan Bathonea antik kent kazısı İstanbul'un ilk yerleşim alanlarıyla ilgili önemli bulguları da gün yüzüne çıkarttı.

Kocaeli Üniversitesi Arkeoloji Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Şengül Aydıngün başkanlığında Kocaeli, İstanbul ile yabancı üniversite bilim adamlarının çalışmalarıyla arkeolojik kazılar gerçekleştirildi. Çalışmalar neticesinde, İstanbul'un Roma'nın başkenti olmasının ardından inşa edildiği düşünülen yeraltı su kanalları sistemi bulundu.

İstanbul'un en eski ve en sağlam yeraltı su sistemi olarak kabul edilen yeraltı su kanalı, MS 330'da İstanbul'un Roma İmparatorluğu'nun yeni başkenti olmasıyla İmparator Konstantin döneminde yapıldığı tahmin ediliyor. Roma İmparatoru'nun yazılık yer olarak kullandığı düşünülen yerleşim yerinde yol, saray ve manastır kalıntıları, su sarnıcı gibi mimari kalıntılar da bulunuyor. İmparatorların simgeleri olduğu düşünülen damgalı tuğlalarla inşa edilen su sarnıcının büyülüğu ve tonlarca su kapasitesinin, buradaki saray ve diğer yapıların su ihtiyacını karşılayabilecek nitelikte olduğu düşünülüyor.

Kazılarda en önemli keşif toprak altında yüzlerce metre devam eden su kanallarının varlığı oldu. İşçilik ve inşaat tekniği yönünden, Geç Roma dönemine ve bazı bölmelerin ise daha da eskiye Roma İmparatorluğu dönemine ait olduğunu gösteriyor. İstanbul'un Roma'nın başkenti olmasından sonra inşa ettirilen su sisteminin, günümüze kadar ulaşması dikkat çekiyor.

İstanbul İl Özel İdaresi'nde konuya ilgili gerçekleştirilen tanıtım programına İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu da katıldı. İstanbul'un yer altı tarihine yeni bir kapı aralayacak keşfin tanıtım programında Vali Mutlu açıklamalarda bulundu. Vali Avni Mutlu, "Bu şehrin taşı toprağı gerçekten de altın. İstanbul'un altı da üstü de tarih. Böyle olunca da şehrümüzde böyle güzel araştırmalar yapılıyor ve ulaşılan bu nokta hepimizi mutlu ediyor. Ayrıca şehrımızın tarihinin ne kadar geniş olduğu da böylece ortaya konuluyor. Bu şehri neresinden kazarsanız kazın sizi

binlerce yıl önceye götürüyor. Gerçekten bu projeyi gerçekleştiren ekibi canı gönülden kutlamak gerekiyor. Gerçekten İstanbul için çok kıymetli bir yeri ortaya çıkardılar. Özellikle o sarnıçlara ve antik şehrə taşıyan bir su hattı ortaya çıkartıldı. İstanbul'un altını üstünü incelemeye devam ediyoruz. Eminim ki bir dahaki yıl daha farklı şeyler ortaya çıkartacaklar. Biz de bu sebeple onlara her zaman desteklerimizle yardımcı olacağız." şeklinde konuştu.

Avcılar ve Küçükçekmece ilçeleri sınırları arasında kalan Küçükçekmece Göl Havzası'ndaki kazılar, 2007 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan alınan yüzey araştırması izniyle başlamıştı. 2009 yılında ise araştırmalar Bakanlar Kurulu kararıyla bilimsel kazılara dönüştürülmüştü. Araştırmalarda, ilk tarımsal faaliyetlerin yapıldığını gösteren naviform biçimli taş aletler, Neolitik – Demirçağlar (M.Ö 8000-1000) arası seramikler, Helenistik dönem (M.Ö. 4yy) amfora parçaları, göl kıyısı boyunca uzanan duvar kalıntıları, Roma dönemi sütun başlıklarları ile Roma döneminden kalma pek çok eser bulundu.

2008 yılında bölgedeki cangıla dönüşen bitki toplulukları ve çalışmaları temizlendiğinde göl kıyısında biri büyük, diğeri daha küçük iki antik limana rastlandı. Kıyı boyunca uzanan düzgün kesimli taş blokların, önemli bir ticaret ağına sahip bir limana ait duvarlar olduğu belirlendi. Duvarların iki kilometreyi geçen uzunlukta olduğu ortaya çıktı.

Kıyı ve göl içinde yan taramalı sonarla yapılan aramalarda gemi çapalarına ait görüntüler tespit edildi. Göl çevresinde yer alan duvar sıralarının bir rihtim yapısına ait olduğu düşünülüyor. Bulunan diğer iskele yapıları ve bağlantılı yol sistemi ise bölgede askeri ve ticari limanlara sahip olduğu ihtimalini güçlendiriyor. Ayrıca göl içinde antik bir fenere ait olabilecek bir yapı kalıntısı da belirlendi. Böylece 'Küçükçekmece çevresinde yıllardır anlatılan 'Gölün içinde cami var' efsanesi de son buldu.

7 BİN METREKÜPLÜK SU HACİMLİ SARNIÇ

Kazılarda en dikkat çeken bulgu, 14 metre genişliğinde, 7 metre derinliğindeki tamamı İmparator Konstantin ve dönemin önemli din adamlarının adını taşıyan damgalı tuğadan yapılmış dev bir sarnıç-havuz oldu. 7 bin metreküp su alan sarnıç, döneminin en büyük sarnıçlarından olduğu tahmin ediliyor.

2012-12-17

Muhabir: CİHAN